El veritable fons de les coses

Quan l'Auri es va despertar, va saber que tenia set dies.

Sí. N'estava segura. Ell vindria a visitar-la el setè dia.

Un temps molt llarg. Molt llarg per esperar. Però no tan llarg per a tot el que calia fer. No pas si anava amb compte. No pas si volia estar preparada.

En obrir els ulls, l'Auri va veure un filet de claror somorta. Era estrany, perquè estava ben amagada al Mantell, el seu refugi privat. Així doncs, era un dia blanc. Un dia pregon. Un dia trobador. Va somriure, l'emoció li bullia al pit.

Amb prou feines hi havia llum per veure la forma pàl·lida del seu braç mentre els dits trobaven el flascó amb comptagotes al petit prestatge que hi havia vora el llit. El va descargolar i va deixar caure una sola gota al plat d'en Foxen. Al cap d'un moment va començar a il·luminar-se a poc a poc amb el to blau pàl·lid del crepuscle.

Movent-se amb cura, l'Auri va estirar la flassada per evitar que toqués a terra. Es va llevar; el terra de pedra era tebi quan hi va posar els peus. La bacina descansava sobre la tauleta del costat del llit, vora una punta del sabó més dolç. Res no havia canviat durant la nit. Això era una bona cosa.

L'Auri va tirar una altra gota directament sobre en Foxen. Va dubtar, va fer un gran somriure i va deixar caure una tercera gota. Res de mitges tintes en un dia trobador. Va agafar la flassada i la va plegar dos cops, subjectant-la amb la barbeta per evitar que fregués el terra.

La llum d'en Foxen continuava augmentant. Al principi un fremiment lleuger; una taca, un estel llunyà. Després es va anar irisant, com una lluerna. La seva brillantor va créixer encara més fins que tot el seu cos tremolava de lluor. Tot seguit es va quedar assegut al seu plat, com una brasa de color blau verdós lleugerament més gran que una moneda.

Ella somreia mentre ell creixia i creixia i omplia el Mantell amb la seva llum més autèntica i brillant, d'un blanc blavós.

Aleshores l'Auri va mirar al seu voltant. Va veure el seu llit perfecte. Just de la seva mida. Tot just. Va mirar la cadira. La caixa de cedre. La tasseta d'argent.

La llar de foc era buida. Al relleix hi havia la fulla groga, la capsa de pedra i el pot de vidre gris amb dolç espígol sec a dins. Res no era res més. Res no era res que no hagués de ser.

Hi havia tres sortides del Mantell. Hi havia un passadís, un portal i una porta. La porta no era per a ella.

L'Auri va agafar el portal per anar al Port. En Foxen continuava descansant al seu plat i per això la seva llum perdia intensitat, tot i que encara il·luminava. Malgrat que el Port no estava gaire animat darrerament, l'Auri ho va inspeccionar tot, una cosa rere l'altra. A l'ampoller hi havia mig plat de porcellana trencat, no pas més gruixut que el pètal d'una flor. A sota hi havia un llibre en vuitè relligat amb cuir, un parell de taps de suro, un cabdellet de ficel·la. A un costat, la fina tassa blanca de te d'ell l'esperava amb una paciència que a l'Auri li va fer enveja.

Al prestatge de la paret hi havia un bocí de resina groga en un plat. Un roc negre. Una pedra grisa. Una fusta llisa i plana. Separat de tota la resta, hi havia un flascó molt petit, amb la tanca de filferro oberta com la boca d'un ocell afamat.

A la taula del centre, un grapat de fruits de grèvol jeia sobre una tela blanca i neta. L'Auri se'ls va mirar uns instants i els va dur a la prestatgeria, una posició elevada que feia més per a ells. Va passejar la mirada per l'estança i va fer un gest d'assentiment. Tot bé.

Quan va ser un altre cop al Mantell, l'Auri es va rentar la cara, les mans i els peus. Va treure's la camisa de dormir, la va plegar i la va ficar dins la caixa de cedre. Es va desemperesir contenta, aixecant els braços i

alçant-se de puntetes.

Tot seguit es va posar el seu vestit preferit, el que ell li havia regalat. El va notar dolç sobre la pell. El seu nom cremava com un foc dins seu. Tindria un dia molt atrafegat.

L'Auri va agafar en Foxen i se'l va posar a la cassoleta de la mà. Tot seguit va creuar el Port i va esmunyir-se per una clivella de vores irregulars que hi havia al mur. No era una clivella ampla, però l'Auri era tan prima que només havia de girar les espatlles per evitar de fregar les pedres trencades, i encara li sobrava espai.

El Furgó era una sala de sostres alts amb parets rectes i blanques de pedra encastada. A l'estança només hi havia el seu mirall de cos sencer, i els sorolls hi tombejaven. Però avui hi havia una altra cosa, l'espurna més suau de sol. S'hi infiltrava per la part superior d'un arc ple de runa: fusta esberlada, blocs de pedra esllavissada. Tanmateix, allà, dalt de tot, una taca de llum.

L'Auri es va situar davant el mirall i va agafar el raspall de cerres que penjava del marc de fusta. Es va raspallar els cabells per treure'n el grunyit de son fins que la van envoltar com un núvol.

Va tancar la mà sobre en Foxen, i sense la seva lluor de color blau verdós l'habitació es va quedar ben a les fosques. Tot seguit va obrir molt els ulls i no va veure res, tret de la suau i tènue taca de llum càlida que travessava la runa, dalt i darrere seu. Una llum daurada, molt pàl·lida, li va il·luminar els cabells, també daurats i molt pàl·lids. L'Auri es va somriure al mirall. Semblava el sol.

Va alçar la mà, va deixar en Foxen al descobert i va fer-se fonedissa sortint a corre-cuita pel laberint allargat de la Rúbrica. No va trigar ni un minut a trobar un tub de coure amb l'embolcall de tela adequat. Però trobar l'indret perfecte, bé, això era el que necessitava, oi? Va seguir el tub a través dels túnels rodons de maó vermell gairebé al llarg de vuit-cents metres, amb cura de no perdre'l entre el nombre infinit de tubs que avançaven serpentejant.

Llavors, sense avisar, el tub es va cargolar amb força i es va clavar de dret a la cantonada de la paret, i va deixar-la. Un gest descortès. Hi havia un nombre infinit de tubs, és clar, però els petits d'estany no tenien embolcall. Els tubs glaçats d'acer brunyit eren massa nous. Els de ferro estaven tan impacients que gairebé resultava incòmode; a més, els seus embolcalls eren de cotó, i allò era un problema més gran del que volia afrontar aquell dia.

Així, l'Auri va seguir un tub gruixut de ceràmica que avançava a batzegades. Al final s'enfonsava a terra. Tanmateix, al punt on es doblegava, el seu embolcall de lli penjava balder i estripat com la camisa d'una criatura. L'Auri va somriure i va desenrotllar la tira de tela amb dits tendres, parant esment de no esquinçar-la.

Al final es va desprendre. Una cosa perfecta. Una sola peça de lli grisenc que semblava de gasa, tan llarga com el braç de l'Auri. La tela es veia cansada, però servicial, i, després de plegar-la, l'Auri es va girar, va travessar com una esperitada el ressonant Paraigua i va baixar i baixar cap al Dotze.

El Dotze era un dels pocs indrets canviants del Món Amagat. Era prou savi per conèixer-se ell mateix, prou valent per ser ell mateix, i prou salvatge per canviar-se tot sol sense deixar de ser autèntic. En aquest sentit era gairebé únic i, encara que no sempre era segur ni amable, l'Auri no podia evitar sentir-s'hi atreta.

Avui l'arc alt d'espai era tal com ella s'esperava, viu i alegre. El sol entrava per les reixetes obertes, molt amunt, per caure dins la vall profunda i estreta de l'indret canviant. La llum es filtrava més enllà dels tubs, les bigues de suport i la línia forta i recta d'una passarel·la de fusta antiga. El soroll distant del carrer arribava fins al veritable fons de les coses.

L'Auri va sentir el soroll de cascos sobre les llambordes, nítid i rodó com l'espetec d'un artell. Va sentir el tro distant d'un carro que passava i una confusió apagada de veus. Entre tot allò lliscava el crit agut i enrabiat d'un nadó que, sens dubte, volia mamar i no rebia res.

Al fons del Dotze Groc hi havia una bassa allargada i profunda amb l'aigua llisa com el vidre. La llum del sol que venia de dalt era prou intensa perquè l'Auri veiés tota l'extensió que hi havia fins al segon embull de tubs, sota la superfície.

Ella ja hi havia portat palla, i tres pots de tanca hermètica esperaven en un relleix de pedra. Però l'Auri va arrufar les celles en mirar-les. N'hi havia un de verd, un de marró i un de transparent. Hi havia una càpsula ampla de filferro, una tapa grisa de rosca i un suro gros com un puny. Els tres pots tenien formes i grandàries diferents, però cap no li acabava de fer el pes.

Exasperada, l'Auri va alçar les mans enlaire.

Així doncs, va tornar corrents al Mantell; el trepig dels peus descalços ressonava contra la pedra. Un cop allà, va observar el pot de vidre gris amb l'espígol a dins. El va agafar, el va inspeccionar amb cura i després el va col·locar novament al seu lloc abans de tornar a marxar a corre-cuita.

L'Auri va travessar de pressa el Port. Aquest cop va marxar pel portal inclinat i no pas per la clivella del mur. Va creuar el Vímet. En Foxen projectava ombres salvatges a les parets. Mentre corria, els seus cabells flotaven darrere seu talment una bandera.

Va agafar l'escala de cargol que travessava la Cofurna, baixar i girar, baixar i girar. Quan per fi va sentir aigua en moviment i el dring del vidre va saber que havia travessat el llindar de Ding. Llavors la llum d'en Foxen es va reflectir a la bassa d'aigua negra que s'empassava el peu de l'escala de cargol.

Dins un nínxol poc fondo hi havia dos pots. Un de blau i estret. Un de verd i rabassut. L'Auri va decantar el cap i va tancar un ull; després va allargar el braç per tocar el pot verd amb dos dits. Va somriure, el va agafar d'una revolada i va pujar l'escala corrents.

En el camí de tornada va passar per les Voltes per canviar d'aires. Corrent pel passadís, va saltar per sobre de la primera esquerda profunda que hi havia a terra amb l'agilitat d'una ballarina. La segona esquerda, la va saltar amb la lleugeresa d'un ocell. La tercera, la va saltar amb la jovialitat d'una noia bonica que s'assemblava al sol.

Va arribar al Dotze Groc panteixant i inflant el pit. Mentre recuperava l'alè, va ficar en Foxen al pot verd, el va protegir amb palla i va tancar el cadellet per segellar bé la tapa amb la junta de goma. Se'l va acostar a la cara, va somriure d'orella a orella i va besar el pot abans de col·locar-lo amb cura a la vora de la bassa.

L'Auri va treure's el seu vestit preferit i el va penjar en un tub de llautó brillant. Va somriure i es va estremir una mica. Un peix nerviós li nedava dins l'estómac. Després, nua, es va agafar els cabells flotants amb les mans. Se'ls va raspallar endarrere i se'ls va recollir, enrotllant-se'ls i lligant-se'ls al clatell amb la tira de tela de lli gris, ja vella. Quan va acabar es va fer una llarga cua que li queia fins a la part baixa de l'esquena.

Abraçant-se sobre el pit, l'Auri va fer dues petites passes per apropar-se a la bassa. Va ficar un dit del peu a l'aigua, i després el peu sencer. Va somriure en sentir-la freda i dolça com la menta. Llavors s'hi va ficar amb totes dues cames. Sostenint el seu cos nu amb les dues mans, l'Auri va mantenir l'equilibri, lluny de la vora freda de pedra que encerclava la bassa.

Però no hi havia manera d'evitar-ho. Així doncs, l'Auri va fer una ganyota i va acabar de baixar. La vora freda de pedra no tenia res de menta. Era una fiblada sorda i brutal contra la seva tendra nuesa.

Es va girar i va començar a ficar-se més endins. Va avançar de mica en mica, temptejant amb els peus fins a trobar el petit relleix de pedra. Va doblegar els dits del peu sobre el caire, mantenint-se dins la bassa fins a les cuixes. Llavors va inspirar fondo unes quantes vegades, va tancar bé els ulls i va serrar les dents abans de deixar anar el relleix i enfonsar-se fins a la cintura. Va gemegar fluixet, i el fred li va posar tota la pell de gallina.

Un cop passat el pitjor, va tancar els ulls i va ficar també el cap a la bassa. Parpellejant i cridant esbalaïda, es va fregar els ulls per treure'n l'aigua. Tremolava de cap a peus, amb un braç plegat sobre el pit. Però en acabat la seva ganyota va esdevenir un somriure.

Sense el seu halo de cabells l'Auri se sentia petita. No pas amb la petitesa que s'esforçava per aconseguir cada dia. No pas amb la petitesa d'un arbre entre arbres. D'una ombra sota terra. Ni tampoc amb la petitesa del cos. Sabia que era poca cosa. Quan se li acudia mirar-se més atentament al mirall de cos sencer, la noia

que hi veia era minúscula com una criatura que demanés almoina al carrer. La noia que hi veia era escanyolida. Els seus pòmuls eren alts i delicats. Les clavícules li tibaven la pell.

Però no. Amb els cabells recollits i a més molls. Se sentia... menys. Se sentia atapeïda. Tènue. Més feble. Fingida. Avinent. Hauria estat pur desgrat sense la tira perfecta de lli. Si no fos per això, no se sentiria només com un ble enrotllat; estaria completament enfonsada. Fer les coses com calia valia la pena.

Finalment va deixar de tremolar. El peix li continuava voltant dins l'estómac, però el seu somriure era ansiós. La llum daurada que venia de dalt baixava fins a l'interior de la bassa, recta, brillant i ferma com una llança.

Va inspirar fondo i va expirar amb força, retorçant els dits dels peus. Va tornar a agafar aire i el va deixar anar més a poc a poc.

L'Auri va inspirar per tercera vegada. Va subjectar amb una mà el coll del pot on hi havia en Foxen, va deixar anar la vora de pedra de la bassa i es va submergir a l'aigua.

La llum formava un angle perfecte, i l'Auri va veure clar el primer manyoc de tubs. Ràpida com un peixet, es va girar i s'hi va esmunyir suaument, sense deixar que cap d'aquells tubs la toqués.

A sota hi havia el segon embull. Va empènyer un vell tub de ferro amb el peu per continuar baixant i després va estrebar una vàlvula amb la mà lliure mentre passava va canviar de velocitat i va lliscar per l'espai estret entre dos tubs de coure del gruix d'un canell.

La llum que abans semblava una llança s'apagava gradualment a mesura que descendia, i la deixava amb la lluor de color blau verdós d'en Foxen. Però aquí la seva resplendor brillava afeblida, filtrada a través de la palla, l'aigua i el vidre gruixut i verd. L'Auri va dibuixar amb la boca una O perfecta i va expulsar dues ràfegues de bombolles l'una rere l'altra. La pressió va augmentar mentre s'enfonsava; unes formes tènues se li perfilaven al costat, a les fosques. Una passarel·la vella, una llosa de roca inclinada, una biga de fusta antiga i coberta d'algues.

Els dits estirats van trobar el fons abans que els ulls, i l'Auri va passar la mà per la superfície de la pedra llisa, que amb prou feines es veia. Endavant i endarrere. Endavant i endarrere. Ràpida però cauta. De tant en tant, notava objectes punxeguts.

Aleshores els seus dits es van tancar al voltant d'un objecte llarg i llis. Un pal? Se'l va ficar sota el braç i va començar a pujar flotant cap a la llum distant. La mà lliure topava amb tubs familiars, estirava i dirigia, creuant el laberint de formes indistintes. Els pulmons començaven a fer-li una mica de mal i va exhalar un torrent de bombolles mentre pujava.

La cara va trencar la superfície prop de la vora, i a la llum daurada va veure que havia trobat un os blanc i net. Llarg, però no pas una cama. Un braç. El prima axial. El va recórrer amb els dits de punta a punta i va notar una sutura minúscula que el rodejava com un anell i que revelava una fractura guarida molt de temps enrere. Era ple d'ombres agradables.

Somrient, l'Auri el va deixar a un costat. Va inspirar fondo tres vegades, a poc a poc, va agafar fort en Foxen i es va tornar a submergir a la bassa.

Aquest cop el peu se li va enganxar entre dos tubs en passar pel costat del segon manyoc. Mala sort. Va arrufar el front i es va alliberar d'una estrebada. Va expel·lir amb força la meitat de l'aire que duia als pulmons, va gambejar fort i va caure com una pedra dins la foscor.

Malgrat el mal començament, aquella va ser una captura senzilla. Els seus dits van trobar un manyoc misteriós abans i tot de tocar el fons. No tenia ni la més petita idea del que podia ser. Un objecte metàl·lic, un objecte atractiu i un objecte dur, tot alhora. Se'l va estrènyer contra el pit i va començar a pujar.

Aquest cop no podia ficar-se la troballa sota el braç per por de perdre'n alguna peça. Així doncs, l'Auri es va encaixar el pot d'en Foxen al plec del braç i es va obrir pas amb la mà esquerra. Tenia una sensació agradable d'equilibri, i va trencar la superfície sense que ni tan sols li calgués expel·lir la resta de les bombolles.

Va estendre el manyoc a la vora de la bassa: un vell cinturó amb una sivella d'argent tan deslluïda que era fosca com el carbó. Una branca fullosa amb un cargol desconcertat. I, finalment, sense que això volgués dir que fos menys important, lligada amb una ficel·la podrida que s'havia enredat amb la branca, hi havia una clau fina, tan llarga com el seu dit índex.

L'Auri va fer un petó al cargol, li va demanar perdó i va tornar la branca a l'aigua, el lloc que li pertocava. El cuir del cinturó estava entortolligat, però amb una estiradeta se'n va desprendre la sivella. Tots dos estarien millor així.

Agafada a la vora de pedra de la bassa, l'Auri tremolava amb unes sacsejades minúscules que li estremien les espatlles i el pit. Els seus llavis ja no eren roses, sinó rosa pàl·lid tenyit de blau.

Va agafar el pot d'en Foxen i en va comprovar la tapa per assegurar-se que tancava bé. Va mirar dins l'aigua i el peix del seu estómac va nedar emocionat. Al tercer cop no fallava.

L'Auri va aspirar i es va submergir. El seu cos es movia lleuger; la mà dreta trobava tots els agafadors coneguts. Cap a la foscor. La pedra. La fusta. Després no res, tret de la llum afeblida d'en Foxen, que li acoloria la mà estirada d'un blau verdós pàl·lid. Semblava ben bé una nimfa d'aigua.

Els artells van fregar el fons i va giravoltar una mica per orientar-se. Va camejar i va remenar la mà, passant suaument arran del fons de pedra negra de la bassa. Aleshores va veure una espurna de llum i els dits van topar amb alguna cosa sòlida i freda, feta de línies dures i llises. Aquell objecte era ple d'amor i de respostes, tan ple que l'Auri va sentir com vessaven només de tocar-lo un instant.

Al llarg de deu batecs forts l'Auri es va pensar que l'objecte devia estar fixat a la pedra. Aleshores va lliscar i la noia es va adonar de la realitat. Era un objecte pesant. Després d'uns moments llargs i relliscosos els seus dits minúsculs van trobar una manera d'alçar-lo. Era de metall sòlid, tan gruixut com un llibre. Tenia una forma estranya i pesava com una barra d'iridi brut.

L'Auri se'l va acostar al pit i va notar que les vores se li clavaven a la pell. Llavors va doblegar els genolls i va fer força contra el fons amb tots dos peus, aixecant els ulls cap al reflex distant de la superfície.

Va camejar i camejar, però semblava que amb prou feines es mogués. L'objecte de metall l'arrossegava, li impedia d'avançar. El peu va topar amb força amb un tub gruixut de ferro, i l'Auri va aprofitar l'ocasió per agafar impuls i tornar a empènyer. Va notar una commoció ascendent que es va fer més lenta així que el seu peu va deixar enrere el ferro.

Els seus pulmons lluitaven amb ella. Aquells ximples, mig plens, volien aire. Va expulsar una glopada de bombolles intentant entabanar-los, conscient que cada bombolla perduda seria com un llast, conscient que ni tan sols era encara prop del manyoc del fons.

L'Auri va provar de subjectar l'objecte de metall amb el braç per poder avançar. Tanmateix, quan ho va intentar, la seva superfície llisa li va lliscar una mica entre els dits. Amb el pànic sobtat que la va assaltar tot seguit, l'Auri va bracejar i va remoure les mans. El pot d'en Foxen va xocar contra una forma invisible i se li va escapar.

L'Auri va bellugar la mà lliure, però els seus artells només van allunyar encara més en Foxen. Per un moment l'Auri es va quedar quieta. Deixar caure el metall fóra impensable. En Foxen, però... havia estat amb ella tota la vida.

Va veure que el pot d'en Foxen era arrossegat per un remolí i portat fora del seu abast, darrere un trio de tubs de coure inclinats. Els seus pulmons estaven enfadats. Va serrar les dents, va aferrar una vora de pedra que hi havia a prop amb la mà que li havia quedat lliure i es va impulsar cap amunt.

Els pulmons li palpitaven fort dins el pit. Així doncs, va deixar anar a poc a poc les bombolles tot i que encara no havia albirat el manyoc més baix. Era fosc sense en Foxen, però almenys ella es movia, s'impulsava cap amunt a sotragades fent servir tots els agafalls que trobava, per estranys que fossin. Va camejar, però poc podia guanyar amb això, carregada com anava amb el tros pesant d'amor, esmolat i dur, que s'estrenyia contra el pit. Devia pesar tant per les respostes que contenia?

Finalment es va arrossegar fins a l'embolic de tubs més baix, però tenia els pulmons buits i el cos li semblava de plom. En condicions normals creuava el manyoc com un peix i el seu cos no fregava mai els tubs. Però se sentia pesant i buida. Va avançar a les palpentes entre ells. Es va donar un cop al genoll i, amb gestos frenètics, va fregar l'esquena con